

Väike-Maarja koolilapsed moodustasid Georg Lurichi mälestuseks tribüünile arvu 100.

AIN LIIVA

Väike-Maarjas mälestati suurkuju Georg Lurichit

Eile möödus sada aastat Eesti suurkuju Georg Lurichi surmast. Väike-Maarja keskväljakul Lurichi kuju juures toimus sel puhul mälestustseremoonia.

AIVAR OJAPERV
aivar.ojaperv@
virumaateataja.ee

Väike-Maarjast pärit legendaarset jõumeest, karskusliikumise eest võitlejat ja maailmakodanikku mälestas oma kõnega Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla. Keskväljaku tribüünile kogunenud Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased moodustasid endist arvu 100 ja hõikasid üksteise järel välja 100 omadussõna, mis iseloomustavad Georg Lurichit, näiteks sihikindel, õpihimuline, sitke, aga ka glamuurne, täiuslik.

Kuna oma muude oskuste kõrval valdas Lurich pillimängu, kõlas tsereemonial lõõtspillimuusika. Omal ajal olevat ta samasugusel pillil, nagu oli

käes Lembit Kopsol, tutvustanud maailmale eesti rahvamuusikat.

Georg Lurich (1876, Väike-Maarja – 1920, Armavir) oli jõumees ja maadleja, lisaks paistis ta silma malemängus, oli hinnatud kõnemees, sattus esimese eestlasena filmilinale, oli esimene maailmas laialt tuntud eestlane. Teda austati kui erakordselt väljapaistvat isiksust, sporditeoreetikut, ettevõtjat, moralisti, publitsisti, polüglotti.

“Kui me Lurichi tegevust iseloomustaksime tänapäeva kõnepruugis, siis oli ta väga hea Eesti ja eestlaste turundaja,” märkis Indrek Kesküla.

Legendid Lurichi jõust, võitudest maailma tugevamate meeste üle ning tema keha ilust ja vaimu teravusest liikusid suust suhu. Ta oli meie rahvuskultuuri üks olulisemaid alustalasid – meie rahvusluse sümboleid. “Rõõm on tõdeda, et tema kodukoha noored on täna tublid ja tegusad inimesed,” ütles Väike-Maarja vallavanem.

Lurich polnud mitte tavaline jõujuurikas, tema väljaütlemistes peitub sügav filosoofia. Nii näiteks on ta esimese maailmasõja aastatel öelnud: “Tänapäeval ei peaks enam imestama, kui mõni inimene sureb, vaid vastupidi – peaks imestama, et mõni inimene veel elab! Sest ööd ja päevad inimesed uurivad ja murravad pead, kuidas inimjõu ja tervise viimastki haledat jäämust rusuhunnikuks muuta, hävitada. Need “armsad” annid, mida inim-

konnale annab “auväärt” leidu – mürgised gaasid, dum-dum kuulid, lõhkevad granaadid, hiigla-suurtükid, aeroplaanid, zeppelinid, veelused paadid, miinid, õhu- ja veetorpeedod, mõõgad, piigid ja muud mõrtsukriistad – nende abil peavad teineteist tappa vastamisi seatud võhivõõrad inimesed, kes üksteist pole kunagi näinud.”

Kahjuks ei saanud Georg Lurichi silmad näha iseseisva Eesti ülesehitust. Ta suri 22. jaanuaril 1920. aastal Lõuna-Venemaal Armaviris tüüfusesse. Eesti vabariik oli juba välja kuulutatud, vabandussõja relvad vaikinud ja õige pea allkirjastati Tartu rahuleping, kuid riigis endas, mida Lurich südames kandis, ei olnudki talle antud elada.

“Ma tean, et paljude soov on, et Georg Lurichi säilmed jõuaksid kunagi kodumulda. Ühinen sellega, ehk saabki see lootus millalgi tõeks,” ütles Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla.

Tänapäeva kõnepruugis oli Lurich väga hea Eesti ja eestlaste turundaja.

INDREK KESKÜLA
Väike-Maarja vallavanem